

פרשת החוקות - כתבה: ג'לית ביתן יחידה ראשונה: חוקים ומצוות

ג. אם בְּחַקְתִּי תֵּלְכוּ וְאֶת מִצְוֹתַי תִּשְׁמְרוּ וְעָשִׂיתֶם אֹתָם...
(ויקרא, פרק כו)

קריאה יחפה

- מי אמר את הפסוק שקראתם ולמי?
- לאילו חוקים ומצוות הכוונה? (של מי?)
- הקיפו בעיגול את שלושת הפעלים המופיעים בפסוק. האם יכולתם לכתוב את אותו פסוק עם פועל אחד בלבד?
- "אם בְּחַקְתִּי תֵּלְכוּ וְאֶת מִצְוֹתַי תִּשְׁמְרוּ" – מדוע יש כאן כפילות?
- האם לא מספיק לומר לעם ישראל שעליו לשמור את המצוות או ללכת בחוקי ה' מה ההבדל, לדעת התלמידים בין מצוות לחוקים?

מדוע נעשה כאן שימוש בשני פעלים שונים: ללכת ולשמור? מה ההבדל ביניהם?

רצונות:

למורה: ניתן לשוחח על ההבדל בין חוקים ש"הולכים בהם" כמו בשבילים, כלומר שהם מותאמים גם לזמן, לנסיבות החיים לאנשים, ולמקומות משתנים (ומכאן גם המילה 'הלכה') לבין חוקים עליהם יש 'לשמור' בקנאות ולא לזוז מהם ימין ושמאל. מה מאפיין חוקים "הולכים" ומה מאפיין חוקים ש"שומרים"? האם גם בכיתה ישנם חוקים שניתן "ללכת בהם" וחוקים שעליהם יש לשמור ולא לזוז מהם?

הידעת: הַלְכָה

הלכות הם חוקים ותקנות שעל פיהם מצווה האדם לנהוג. בסיסה של ההלכה הם המצוות והאיסורים שנכתבו בתורה, אך חכמים ורבנים במרוצת הדורות פירשו והרחיבו את הציוויים כדי להתאימם לתנאי החיים המשתנים. ההלכות והדינים קובצו בידי חכמים לקבצים הלכתיים למיניהם. הקובץ הראשון הוא המשנה, שנערכה, לפי נושאים, על ידי ר' יהודה הנשיא בארץ ישראל בשנת 220 לספירה לערך. ספרי הלכה חשובים נוספים הוא ספר "הי"ד החזקה" של הרמב"ם מהמאה ה-12 – שם ניסה הרמב"ם לסכם את כל חוקי התורה והמצוות, בשנת 1565 כתב ר' יוסף קארו בצפת את ה"שולחן ערוך" שאף הוא נחשב לספר הלכה בסיסי וחשוב עבור כל קהילות ישראל

ריבוי קולות: בחוקותי או באצוותי?

בחוקותי תלכו: שיהיו עמלים בתורה – הכוונה בביטוי זה הוא ללימוד תורה כי ע"י לימוד התורה מגיעים לשמור על המצוות (עיבוד לפירוש רש"י על הפסוק).

בכל פעם שמופיעה המילה 'חוקה' הכוונה למצוות שאינן מובנות והן בגדר "גזירה" שמבצעים בלי להבין וגם בלי לשאול. מצוות, לעומת זאת, הם חוקים שאנחנו יכולים להבין את תכליתם (עיבוד לבמדבר רבה, פרשה יט).

שתי הפרשנויות יוצאות מנקודת הנחה ש"חוקותי" אלה דברים שונים מ"המצוות".

- מה ההבדל בין פרשנותו של רש"י לזו של במדבר רבה? 🍀
- איזו יותר מקובלת על התלמידים? 🍀
- מדוע, עפ"י רש"י, ישנה הפרדה בין לימוד תורה ליתר המצוות? 🍀
- כיצד קשור הפועל "תלכו" ללימוד התורה? 🍀
- עפ"י הפרשנות בבמדבר רבה, אילו מצוות איננו מבינים כלל את פשרן? 🍀
- אלו מצוות אנחנו יכולים להבין מדוע עלינו לבצען ומה משמעותן? 🍀
- מה הקשר, לדעת התלמידים, בין הפועל "תלכו" למצוות סתומות (בלתי מובנות) ובין הפועל "תשמרו" למצוות מובנות? 🍀

רצונות:

- האם לפעמים אנחנו מבצעים בחיים הוראות שאיננו מבינים? 🍀
- כיצד אנחנו מרגישים כשאנחנו מתבקשים לבצע משהו שאיננו מבינים את סבתו? 🍀
- הביאו דוגמאות למקרים כאלה. 🍀

למורה: ניתן ללמד בהקשר זה את שירו של זוהר ארגוב ולדון במשמעויותיו לגבי התלמידים.

אף נקב - זוהר ארגוב (מילים: תמי לוי, לחן: משה נגר)

אל נבקש סיבה לכל צעד
אל נבקש לדעת כל סוד
יש לפעמים שסיבה לא נודעת
אל נתייאש, אל נפסיק לצעוד
יש דברים נסתרים...
יש בוודאי דברים שעשינו
ישנם כאלה לא מעטים

יש דברים נסתרים
לא נבין לא נדע
נעשה גם דברים
שנראים בלי סיבה
לא צריך כל דבר
לחקור ולשאול
לפעמים גם מותר
ל... ל... ל...

אל נבקש הכל לדעת
אל נסתקרן לגבי המחר
יש לפעמים שסיבה לא נודעת
יש לפעמים שנסתר הדבר

בחוקותי – יחידה שנייה: אם... אז

ג. אם בְּחֻקְתִּי תִלְכוּ וְאֶת מִצְוֹתֵי תִשְׁמְרוּ וְעֲשִׂיתֶם אֹתָם...

(ויקרא, פרק כו)

1. קריאה יחפה – משפטי תנאי

- ☛ מדוע מתחיל הפסוק במילה אם? (איך קוראים למשפט שמתחיל במילה אם?)
 - ☛ חשבו על עוד משפטים המתחילים במילה 'אם' וכתבו אותם.
 - ☛ חשבו על עוד משפטים המתחילים במילים 'אם לא' וכתבו אותם.
 - ☛ אילו מילות תנאי נוספות אתם מכירים?
 - ☛ האם אתם מכירים משפטי תנאי מפורסמים?
- (אם תרצו אין זו אגדה, אם אין אני לי מי לי, אם לסבתא היו גלגלים ועוד)

"אם תרצו אין זו אגדה"

הידעת? כי – מילת תנאי תנכ"ית

בתנ"ך, גם המילית **כִּי** פותחת משפט תנאי. לדוגמא: "גַּם כִּי-אֵלֶיךָ בָּגִיא צְלֻמְנָת, לֹא אֵינָא רַע" (תהילים כג, ד), או "כִּי יִתֵּן אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ חֲמוֹר או שׂוֹר או שָׂה ... לְשֹׁמֵר וּמֵת או נִשְׁבֵּר או-נִשְׁבָּה" (שמות כב). כן ניתן להשתמש בצירוף **יְהִי כִּי** לדוגמא: "יְהִי כִּי-תִקְרָאנָה מְלַחְמָה וְנוֹסֵף גַּם הוּא עַל שְׂנְאֵינּוּ (שמות א י) או "יְהִי, כִּי יֹאמְרוּ אֲלֵיכֶם בְּנִיכֶם: מָה הָעִבְדָּה הַזֹּאת לָכֶם?" (שמות יב כו).

- ☛ מה יהיה לדעת התלמידים המשפט הבא או אפילו המשפטים הבאים? ערכו רשימה
 - ☛ מה יקרה "אם לא" ... (תלכו בחוקותי ותשמרו את מצוותי)?
- כתבו גם כאן משפטי המשך אפשריים.

רלוונטי:

- ☛ אילו משפטים מתחילים ב"אם" בבית? בבית הספר? בין החברים?
 - ☛ מתי זהו "אם" טוב, ומתי "אם" רע?
 - ☛ כשמישהו אומר "אם... אז" – איזו הבעת פנים יש לו? הדגימו בכיתה.
- האם למי שאומר יש משפטי תנאי יש כוח? או אולי הוא בעמדת חולשה?

ריבוי קולות:

"אם בחקותי תלכו" – מלמד שהמקום מתאווה שיהיו ישראל עמלים בתורה...

(ספרא א – מדרש הלכה על ספר ויקרא)

תנו רבנן: "אם בחקותי תלכו", אין "אם" אלא לשון תחנונים...

(בבלי, עבודה זרה, ה, ע"א)

האם, לדעת חז"ל, ה' אומר את הדברים מעמדה של כוח? מדוע לדעת התלמידים מייחסים חז"ל לה' עמדה של תחנונים? הדגימו את הבעת 'פניו' של ה' עפ"י הפרשנות.

בחוקותי – יחידה feיטית: ברכות

- ג. אם בְּחֻקֹּתַי תֵּלְכוּ וְאֶת מִצְוֹתַי תִּשְׁמְרוּ וְעָשִׂיתֶם אֹתָם.
- ד. וְנָתַתִּי גִשְׁמֵיכֶם בְּעֵתָם וְנִתְּנָה הָאָרֶץ יְבוּלָה וְעֵץ הַשָּׂדֶה יִתֵּן פְּרִיֹו.
- ה. ... וְאָכַלְתֶּם לַחֲמֻקְכֶם לְשִׁבְעָה וַיִּשְׂכַּבְתֶּם לְכַטַּח בְּאֲרָצְכֶם.
- ו. וְנָתַתִּי שָׁלוֹם בְּאָרֶץ וַיִּשְׂכַּבְתֶּם וְאִין מִחֲרִיד וְהִשְׁבַּתִּי חַיָּה רְעָה מִן הָאָרֶץ וְחָרַב לֹא-תַעֲבֹר בְּאֲרָצְכֶם.
- ז. וְרִדְפְתֶם אֶת אֹיְבֵיכֶם וְנָפְלוּ לְפָנֵיכֶם לְחָרַב...
- ט. וּפְנִיתִי אֲלֵיכֶם וְהִפְרִיתִי אֶתְכֶם וְהִרְבִּיתִי אֶתְכֶם וְהִקִּימֹתִי אֶת בְּרִיתִי אִתְּכֶם...
- י. וְנָתַתִּי מִשְׁכָּנִי בְּתוֹכְכֶם וְלֹא תִגְעַל נַפְשִׁי אֶתְכֶם.
- יב. וְהִתְהַלַּכְתִּי בְּתוֹכְכֶם וְהִיִּיתִי לְכֶם לְאֱלֹהִים וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי לְעָם.
- (ויקרא, פרק כו)

קריאה יחסה:

ערכו רשימה של הברכות שמבטיח ה' במילים שלכם (ניתן גם להקיף בעיגול בטקסט) מיינו את הברכות לפי השר האחראי:

ברכות שיעניינו את שר הביטחון	ברכות שיעניינו את שר החקלאות	ברכות שיעניינו שרים אחרים.

הוסיפו ברכות משלכם שיכולות להוות גמול אפשרי על קיום המצוות.

סמנו את הפעמים בהן מופיע השורש ה.ל.כ בקטע שקראנו – האם יש קשר בין שתי הפעמים? מה הן יכולות ללמד אותנו על יחסי אלוהים ואדם?

רלוונטי

האם קיום מצווה מצריך גמול? מדוע לדעתכם, צריך ה' להבטיח פרסים למי שיקיים מצוות? מתי אנחנו עושים משהו על מנת לקבל פרס ומתי משום שזה מה שנכון לעשות?? מתי מבטיחים לכם פרס על התנהגות טובה ומתי פשוט מצפים מכם שתתנהגו יפה?

”וְהַשְׁפִּיתִי חַיָּה רָעָה מִן הָאָרֶץ” – למה הכוונה? בהקשר זה ניתן לספר את הסיפור הבא: (ניתן גם לספר את הסיפור ללא הקשר ולאחר למידתו לחפש את ההקשר בפסוקים).

תנו רבנן:

מעשה במקום אחד שהיה ערוד (=נחש) והיה מזיק את הבריות,

באו והודיעו לו לרבי חנינא בן דוסא.

אמר להם: הראו לי את חורו!

הראוהו את חורו,

נתן עקבו על פי החור,

יצא ונשכו ומת אותו ערוד.

נטלו על כתפו והביאו לבית המדרש.

אמר להם: ראו בני, אין ערוד ממית אלא החטא ממית.

באותה שעה אמרו: אוי לו לאדם שפגע בו ערוד ואוי לו לערוד שפגע בו רבי חנינא בן דוסא.

מרכות d k

מה עשה רבי חנינא בן דוסא לערוד?

מה היה צפוי שיקרה?

מה קרה בסופו של דבר?

כיצד פירש רבי חנינא בן דוסא את הדבר?

מה ניתן ללמוד מן הדברים על חנינא בן דוסא?

מה ניתן ללמוד מהסיפור על כוחו של הערוד? במה הוא תלוי?

לדעת התלמידים:

האם לא פחד בן דוסא להניח את רגלו בפתח מחילתו של הנחש? 🌻

מדוע קראו דווקא לבן דוסא לאחר פגיעותיו של הנחש? 🌻

מדוע הביא בן דוסא את הערוד לבית המדרש? 🌻

האם תלמידי בית המדרש הפסיקו לפחד מנחשים או שראו בכך אירוע חד פעמי? 🌻

עפ"י תפיסתו של חנינא בן דוסא – מיהו בעל הכוח להחיות או להמית?

כיצד הסיפור הזה מתקשר לפסוקים שקראנו?

רפואה:

האם קרה לכם שהאשמתם משהו או מישהו בנוק שנגרם לכם ואז גיליתם שמניעת 🌻

הנזק הייתה תלויה בכם ובמעשיכם?

מתי קל להכשיל אתכם? מתי אי אפשר "להפיל" אתכם? 🌻

למורה: עפ"י תפיסת חנינא בן דוסא, הנחש איננו גורם ממית, אלא הוא גורם התופס את האדם בנקודת החולשה שלו, בחטאו, בפחדיו ושם הוא "מפיל" אותו. בפרשתנו מופיעות החיות הרעות

כעונש על התנהגות רעה – מה פירוש 'והשבת'י? על פי סיפור זה החיות אולי לא ייעלמו אך יהיו מושבתות ולא יוכלו לעמוד מול חוסנו של עם ישראל ההולך בדרך הישר.

בחוקות'י – יחידה רביעית: גשמים בעיתם

ג. אם בְּחֻקְתִּי תֵלְכוּ וְאֶת מִצְוֹתַי תִּשְׁמְרוּ וְעֲשִׂיתֶם אֹתָם.

ד. וְנָתַתִּי גֶשְׁמִיכֶם בְּעֵתָם וְנָתַתְנָה הָאָרֶץ יְבוּלָה וְעֵץ הַשָּׂדֶה יִתֵּן פְּרִיֹו.

(ויקרא, פרק כו)

1. קריאה יחסה:

- אל מי מופנה התנאי וההבטחה?
- לו היה התנאי מופנה לאדם היחיד בישראל כיצד היה כתוב הפסוק הראשון?
- האם היה הגמול המובטח שונה במקרה שכזה?
- האם ישנן מצוות המכוונות אל הפרט ומצוות המכוונות אל הכלל?
- האם הגמול על מצווה המקוימת ע"י אדם אחד שונה מהגמול המובטח לעם שלם המקיים את המצווה?
- האם יהיה הבדל גם בעונש במידה ועם שלם יפר את המצוות ובמידה והיחיד יפר את המצוות?

בתשובתיכם תוכלו להיעזר בטבלה הבאה:

לעם שלם	לאדם בודד	
		מצוות
		שכר
		עונש

האם "גשמים בעיתם" זהו גמול לעם שלם או ליחיד?

למורה: בתקופת החכמים נתפסה שנת הבצורת כפי שהיא מתוארת כאן, כעונש על חטאיהם של בני האדם ולכן כשהחלה להסתמן שנת בצורת החלה התגייסות של הציבור כולו לתענית ותפילות מתוך הבנה שרק חרטה ותשובה של הציבור יכולה להפוך את הקערה על פיה. להלן מספר הצעות למספר מקורות שניתן ללמוד דרכם את עניין העונש והתשובה הקולקטיביים.

ריבוי קולות:

1. מה פירוש גשמים בעיתם?

אם נמצאו בני ישראל רשעים בראש השנה, היה הקב"ה קוצב להם מעט מים לכל השנה, אך אם חזרו בתשובה היה מוריד את הגשמים שנקצבו בזמן שבו הארץ הכי זקוקה להם כך שגם גשמים מועטים היו מביאים תועלת גדולה. אם היה הקב"ה מוצא את ישראל צדיקים

בראש השנה היה קוצב להם כמות גשמים גדולה לכל השנה. אם לאחר ראש השנה היו חוטאים, היה מוריד את הכמות הגדולה שקצב בזמן שבו הארץ לא צריכה לגשם וכך הכל היה מתבזבז.
(עיבוד מתוך: בבלי, ראש השנה, יז, ע"ב)

"הקב"ה קוצב לבריות כמה גשמים יורדים מראש ועד סוף השנה.
כשישראל זוכין, יורדין על הצמחים ועל האילנות,
וכשהן חוטאים, יורדין בימים ונהרות"
(תנחומא, מקץ, א)

מעשה בימי הורדוס שהיו הגשמים יורדין בלילות,
בשחרית נשבה הרוח וזרחה החמה ונתנגבה הארץ
והפועלין יוצאין ועושין מלאכתן ויודעין שמעשיהם לשם שמים.
(ילקוט שמעוני בחוקותי רמז תרעא)

מה פירוש "בעיתם" עפ"י חז"ל? (לצרכיהם של מי הם הותאמו? לאדמה? לבני האדם?)
למי חשוב שירדו גשמים בעיתם?

2. מה יכול היה להיות הגורם לעצירת גשמים?

אמר רבי תנחום בר חנילאי אין הגשמים יורדים אלא אם כן נמחלו עונותיהן של ישראל...
אמר רב חסדא: אין הגשמים נעצרין אלא בשביל ביטול תרומות ומעשרות...
אמר רבי שמעון בן פזי אין הגשמים נעצרין אלא בשביל מספרי לשון הרע...
אמר רב סלא אמר רב המנונא: אין הגשמים נעצרין אלא בשביל עזי פנים... אמר רב המנונא
כל אדם שיש לו עזות פנים סוף נכשל בעבירה...
אמר רב קטינא אין הגשמים נעצרין אלא בשביל ביטול תורה...
אמר ר' אמי אין הגשמים נעצרין אלא בעון גזל...
(בבלי, תענית, ז, ע"ב)

מה מאפיין את שלושת החטאים הנזכרים? האם יש ביניהם משהו משותף?
האם אלו הם חטאי הפרט או הכלל (או שניהם)?
מיהם עזי הפנים, לדעת התלמידים, מדוע הם עלולים לגרום לעצירת גשמים?
מה ניתן ללמוד מן הקטע שקראנו על אופייה של חברה הזוכה לגשמי ברכה?

3. כיצד ניתן להעביר את רוע הגזירה?

מכיוון שהעונש הוא קולקטיבי גם בקשת הסליחה היא קולקטיבית:

... מוציאים את התיבה מבית הכנסת לרחוב הראשית של העיר.

מניחים אפר על גבי התיבה ובראש הנשיא ובראש אב בית דין וכן כל אחד ואחד נותן אפר בראשו. המבוגר שבנוכחים מדבר אל הקהל ומזכיר לו כי חזרה בתשובה איננה ניכרת בלבוש אלא בלב "וקרעו לבבכם ואל בגדיכם ושובו אל ה'"

(עיבוד מתוך: משנה, תענית, ב, א))

מדוע ה' פונה כאן אל כל העם ומבטיח הבטחה שכולם יוכלו ליהנות או לא ליהנות ממנה יחד? האם לא עדיף שכל אחד יקבל תגמול או עונש עפ"י מידת צדיקותו?

רַאיוֹנִי

שוחחו בכיתה על משמעותו של עונש קולקטיבי – על מידת הצדק שבו, על האפקטיביות שלו, על מידת האחריות והמעורבות החברתית הנדרשת כדי להימנע ממנו, על תפקידם של הטובים בקבוצה העומדת בפני עונש קולקטיבי. מתי קיבלה הכיתה עונש שכזה? מתי אין ברירה אלא לתת עונש קולקטיבי?

שוחחו גם על תגמול קולקטיבי (תגמול הניתן לקבוצה שלמה בזכות מעשהו של היחיד – ניתן כאן לספר את סיפור חוני המעגל אם לא מכירים – האם זה צודק שבזכות 'קשריו' של אדם אחד עם הקב"ה כל העם זוכה לגשמים למרות שלא מגיע לו?) מתי קיבלתם תגמול שכזה? (בדרך כלל לא מקובל במערכת החינוך...). האם הוא מדרבן את היחיד להתאמץ כדי שכל הקבוצה תזכה בזכותו או שאולי הם מרגישים 'פראיירים'?

שוחחו על חרטה קולקטיבית, מתי יצא לכיתה או לקבוצה שלמה להתחרט על מעשה שעשתה? מתי מן הראוי שתהיה חרטה שכזו?

אקטיווי:

- כיצד אנחנו מבינים כיום מיעוט גשמים ומחסור במים?
- כיצד אנחנו פועלים לשפר את המצב? האם זה תלוי בהתנהגותנו כיחידים או בחברה (או שניהם)?
- האם אני מאמין/ה כי יש קשר בין ההתנהגות של האדם לבין מצב הגשמים? (הרחיבו כאן את היריעה להתנהגות האדם בכלל, לדוגמא: כלפי משאבי הטבע של המדינה).

כיצד אנחנו יודעים כיום אם ירדו מספיק גשמים?
האם יש כיום דבר כזה הנקרא "גשמים בעיתם"?

בחוקותי - יחידה חמישית: עונשים וקללות

- י.ד. ואם לא תשמעו לי ולא תעשו את כל המצוות האלה.
- טו. ואם בחקתי תקאסו ואם את משפטי תגעל נפשכם...
- טז. אף אני אעשה זאת לכם
והפקדתי עליכם בהלה את השחפת ואת הקדחת...
וזרעתם לריק זרעכם ואכלהו איביכם.
- יז. ונתתי פני בכם, ונגפתם לפני איביכם ורדו בכם שנאיכם
ונסתם ואין רדף אתכם...
- יט. ושברתי את גאון עצכם
ונתתי את שמיהם כפרזל ואת ארצכם כנחשה.
- כ. ולא תתן ארצכם את יבולה ועץ הארץ לא יתן פרוי...!
- כא. ואם תלכו עמי קרי ולא תאבו לשמע לי
ויספתי עליכם מכה שבע כחטאתיכם.
- כב. והשלחתי בכם את חית השדה
ושכלה אתכם והכריתה את בהמתכם והמעיטה אתכם...
- כה. ושלחתי דבר בתוככם ונתתם ביד אויב.

כו. וְאָפוּ עֶשֶׂר נָשִׁים לַחֲמֶכֶם בְּתַנּוּר אֶחָד... וְאָכַלְתֶּם וְלֹא תִשְׁכְּעוּ...!

לא. וְנָתַתִּי אֶת עֲרִיכֶם חֲרֻבָה וְהִשְׁמוּתִי אֶת מִקְדָּשֵׁיכֶם...

לב. וְהִשְׁמוּתִי אֶנִּי אֶת הָאָרֶץ...

לג. וְאֶתְכֶם אֶזְרָה בְּגוֹיִם... וְהִיְתָה אֶרְצְכֶם שְׂמֵמָה וְעֲרִיכֶם יְהִי חֲרֻבָה.

(ויקרא, פרק כו)

הקיפו בעיגול ירוק בעיגול את הקללות שהן היפוך של הברכות שלמדנו קודם לכן. ✂

הקיפו בעיגול כחול קללות שאינן מובנות לכם. ✂

הקיפו בעיגול שחור קללות שמפחידות אתכם במיוחד... ✂

הקיפו בעיגול אדום קללות שלדעתכם כבר התקיימו. ✂

וְנָתַתִּי אֶת שְׂמֵיכֶם כְּכַלֵּף וְאֶת אֶרְצְכֶם כְּנַחֲשָׁה – ציירו את הקללה:

שוחחו על משמעותם בעיני התלמידים של הביטויים הייחודיים המופיעים כאן: 🍇

וְנָתַתִּי פְּנֵי בָכֶם
וְנִסְתָּם וְאִין רִדְף אֶתְכֶם
וְאָפוּ עֶשֶׂר נָשִׁים לַחֲמֶכֶם בְּתַנּוּר אֶחָד

שוחחו על ההדרגתיות בקללות: 🍇

איך זה יתחיל וכיצד זה יסתיים? האם בתוך התהליך תהיה דרך חזרה?

קראו את סוף הפרשה:

מא... א-אז יִכְנַע לְכֶכֶם הָעָרֶל וְאָז יִרְצוּ אֶת עֲוֹנֵם.
 מב. וְזָכַרְתִּי אֶת-בְּרִיתִי יַעֲקֹב וְאֶת-בְּרִיתִי יִצְחָק וְאֶת-בְּרִיתִי אַבְרָהָם אֲזָכֹר וְהֶאֱרָץ
 אֲזָכֹר... מה. וְזָכַרְתִּי לָהֶם בְּרִית רֵאשִׁנִּים אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְעֵינֵי
 הַגּוֹיִם לְהָיוֹת לָהֶם לְאֱלֹהִים, אֲנִי ה'.

מדוע, לדעת התלמידים, בוחר ה' לסיים כך את הפרשה הקשה הזו?
 מהן הסיבות שיגרמו לה' לזכור את בריתו עם עם ישראל? מנו כמה המופיעות בקטע
 (חזרה בתשובה של העם, ריצוי העונש, זכירת הברית ויציאת מצריים ע"י ה', אולי העובדה
 שכל זה נעשה "לעיני הגויים")?

רפונטי

מתי איימו עלינו בעונש והאם האיום פעל?
 איזה איום גורם לנו לא לבצע את המעשה הרע ואיזה איום "לא עובד"?
 האם יש דרך אחרת לגרום לנו להתנהג טוב יותר?
 שוחחו על עונשים המקובלים בכיתה או בבית, מהו העונש הכי קשה? הכי קל?

זוכרים?

השבוע אנחנו מסיימים לקרוא את ספר ויקרא וזוכרים לספר _____

חֲזַק, חֲזַק וְנִתְחַזַּק